

Datum: 07.07.2026

Medij: Blic

Rubrika: Svet

Autori: MILUANAMILIKŠIĆ

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Napomena:

Površina: 868

Naslov: STANJE U RUSIJI KAO PRED RASPAD SSSR

Strana: 6

STANJE U RUSIJI KAO PRED RASPAD SSSR

Nestašica goriva pretila da parališe celu zemlju

MILUANA MILIKŠIĆ

Predsednik Rusije Vladimir Putin je pod sve većim pritiskom dok Ukrajina eskalira napade na rusku naftnu infrastrukturu, a rafinerije širom zemlje se zatvaraju zbog oštećenja i dugotrajnih popravki. Napadi, koji su počeli u maju na Krimu, a od tada se proširili na kopnenu Rusiju i čak Sibir, prouzrokovali su nestašice goriva kakve mnogi Rusi nisu videli za vreme svojih života.

Nestašice goriva, rastuća inflacija, napadi na rusku energetske infrastrukturu i gradove kao i sve veći vojni gubici dovode do sve glasnijih kritika među istaknutim figurama u Rusiji, piše "Hil".

Ovo je kriza. Ovo što trenutno gledamo je ekstremno ubrzanje javnih priznanja da smo u ozbiljnim problemima - rekao je Vladimir Milov, ruski ekonomista u egzilu.

Prema "Hilu", Rusija sada možda dostiže prelomnu tačku, situaciju koja se kuva otkako je pokrenula invaziju na Ukrajinu u februaru 2022. Napredak Ukrajine u razvoju tehnologije dronova omogućio je vojsci da uspešno gađa ciljeve na srednjim i velikim udaljenostima - kako na okupiranom Krimu, tako i unutar same Rusije. Ukrajina je u noći 5. jula pogodila nekoliko trafostanica na Krimu, zbog čega je na poluostrvu došlo do potpunog nestanka struje. Napadnut je i Sankt Peterburg, Putinov rodni grad, u ranim jutarnjim satima u

subotu. U masovnom napadu je pogoden naftni terminal u Kirovskom okrugu, posle čega je buknuła vatra i nad gradom su se nadvili crni oblaci dima.

Opšte nestašice

Katerina Stepanenko iz Instituta za proučavanje rata (ISW) rekla je da Putin ima mogućnost da nacionalizuje pojedine industrije kako bi ublažio nestašice izazvane ukrajinskim napadima na naftnu infrastrukturu. Situ-

Rojters prenosi da je Rusija, iako treći svetski proizvođač nafte u svetu, počela da uvozi benzin iz Indije da nadoknadi nestašice širom zemlje. Navodno je iz Indije u Rusiju otpremljeno najmanje 60.000 metričkih tona benzina, kao i dva tankera sa po 30.000 do 40.000 tona goriva

Obični Rusi, u međuvremenu, sve više osećaju posledice ukrajinskih napada na njihove rafinerije i gradove, uključujući nestašice, duge redove na pumpama i rekordno visoke cene. "Forcen" piše da je ruska kriza sa gorivom toliko loša da je majka sa bebom morala da čeka u redu 18 sati da dobije benzin

Foto: Tanjug AP Pavel Bednyakov

„NEČASTIVO TROJSTVO“ EKONOMSKIH PROBLEMA

Ekonomista Vladimir Milov je rekao da se Rusija ove godine suočava sa "nečastivim trojstvom" ekonomskih problema: BDP je počeo da se smanjuje u prvom tromesečju 2026. godine, budžetski deficit naglo raste, a inflacija se ubrzava

Vlada praktično finansira deficit monetarnom emisijom, odnosno štampanjem novca, što ima snažan inflatorni efekat. To dodatno podstiče inflaciju, sprečava Centralnu banku da smanji kamatne stope, a investicije nastavljaju da opadaju - rekao je on.

Ipak, Milov smatra da je teško predvideti bilo kakve političke promene u Rusiji, budući da je Putin kriminalizovao gotovo sve oblike političkog organizovanja i opozicionog delovanja, dok je rusko društvo evoluiralo ka prilagodavanju i opstanku. On je ocenio da je veća verovatnoća da će Rusija doživeti nagli istorijski prelom, sličan događajima poput Boljševičke revolucije 1917. ili raspada SSSR-a 1991.

U jednom trenutku ona se urušila i više nema nikoga ko bi je branio - rekao je on.

redu 18 sati da dobije benzin. List navodi da su u sibirskom gradu Irkutsku, skoro 5.000 km od Ukrajine, redovi na benzinskim stanicama toliko dugi da su lokalni zvaničnici obećali da će obezbediti prenosive toalete za Ruse koji čekaju duž puta.

Aljona Sadovnikova rekla je "Njujork tajmsu" da se sa suprugom i 18-mesečnom bebom nedavno priključila u red u 11.00 uveče i da je čekala do 17.00 popodne sledećeg dana dok konačno nisu uspeali da natoče gorivo. Ona je rekla da je prvi put primetila nestašice u Rusiji sredinom juna, kad nije mogla da napuni rezervoar na pumpi jer su usluživali samo one sa bonovima za gorivo.

Bila sam zgrožena... Zar smo sada u Sovjetskom savezu gde si morao da nabavljaš bonove da bi kupio kobasicu? - rekla je ona "Tajmsu".

Redovi za benzin

List navodi da dugi redovi za benzin jedan od najuočljivijih i najopipljivijih primera kako rat sa Ukrajinom utiče

na svakodnevni život u Rusiji, ali i ozbiljan izazov za Putina. Nezadovoljstvo građana postalo je toliko veliko da je među vozačima, iscrpljenim višesatnim čekanjima, dolazilo i do fizičkih obračuna.

Nestašice benzina više nisu samo ekonomski problem - one predstavljaju test sposobnosti vlasti da upravlja akutnom krizom koja pogađa samu srž svakodnevnog života - napisao je u analitičkom izveštaju Ilja Graščenko, politički analitičar iz Moskve.

"Tajms" prenosi da samo dve ruske oblasti, Čukotka na Dalekom istoku i Kalmikija na jugu, do sada nisu zabeležile nestašice goriva niti ograničenja njegove prodaje, a da su se najgušće naseljene oblasti oko ruske Moskve pokazale su kao najranjivije kada je reč o nestašicama. Moskovska rafinerija nafte i velika rafinerija u Tatarstanu, oko 960 km istočno od Moskve, koje zajedno čine oko 10% ukupnih ruskih kapaciteta za proizvodnju benzina, navodno su obustavile rad nakon ukrajinskih napada.

